

การเปรียบเทียบการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น
อำเภอเวียงป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้
แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
ตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

A Comparative Study of Analytical Reading Skill on Wieng Pa Pao Local Tales
Using SQ3R and KWL Techniques for Prathom 6 Students in Sansali
Sub-district School Network, Wieng Pa Pao District, Chiang Rai Province

สุจิตรา พรหมเทพ¹

ยุพิน จันทรเรือง²

อัญชลี เทังตระกูล³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ที่ใช้ในการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอเวียงป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนจากการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จำนวน 2 โรงเรียน ห้างหารราษฎร์สามัคคีวิทยา จำนวนทั้งสิ้น 11 คน และโรงเรียนบ้านสันสลี จำนวนทั้งสิ้น 11 คน เครื่องมือที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL อย่างละ 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้เป็นสื่อร่วมด้วย จำนวนทั้งสิ้น 6 เรื่อง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบประเมินระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถม

¹ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย email: teaw_pt@windowslive.com

² คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

³ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

การเปรียบเทียบการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอยางป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสันสลี ...

ศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอยางป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.57/82.08 และแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.34/82.81

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอยางป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสองกลุ่มตัวอย่างกับวิธีสอนทั้งสองแบบไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอยางป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างกับวิธีสอนทั้งสองแบบไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ นิทานท้องถิ่น การจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R
การจัดการเรียนรู้แบบ KWL

Abstract

The research objectives of this study were : 1) to examine the efficiency of lesson plans on analytical reading skill of Wieng Pa Pao local tales using SQ3R and KWL techniques for prathom six students in schools under Sansali sub-district network, Wieng Pa Pao district, Chiang Rai province based on the 80/80 efficiency standard criteria; 2) to investigate the learning outcome of pre- and post-implementation of the lesson plans on analytical reading skill of Wieng Pa Pao local tales using SQ3R and KWL techniques; 3) to compare the students' satisfaction toward the lesson plans on analytical reading skill of Wieng Pa Pao local tales using SQ3R and KWL techniques.

The samples were 22 prathom six students two schools under Sansali sub-district school network, Wieng Pa Pao district, Chiang Rai province, which consisted of 11 students from Tungharatsamakkeewittaya School and 11 students from Ban Sansali School in their 2014 semester. The instruments were six lesson plans using SQ3R technique and the other six lesson plans using KWL technique. Each lesson plan covered one hour, allowed six hours. The lesson plans used six local tales of Wieng Pa Pao as the learning content. Another instrument was achievement test. The last instrument was a questionnaire investigating students' satisfaction toward the two learning techniques.

The result of the study were as follows :

1. The findings revealed that the efficiency of the lesson plans using SQ3R and

KWL techniques in analytical reading skill on Wieng Pa Pao local tales higher than the 80/80 standard criteria. The lesson plans using SQ3R held the efficiency scores at 80.57/82.08 while the lesson plans using KWL showed the efficiency scores at 81.34/82.81.

2. The comparison result of the learning achievement of the analytical reading skill on Wieng Pa Pao local tales based on SQ3R and KWL techniques for prathom six students in schools under Sansali sub-district network. The two teaching techniques showed no difference.

3. The comparison result of the students' satisfaction toward the lesson plans using SQ3R and KWL techniques, the findings showed no difference in the level of the students' satisfaction toward the lesson plans using the two techniques. The students showed the satisfaction toward the analytical reading lesson plans

Keywords: Analytical reading skills, Local tales, SQ3R techniques, KWL techniques

บทนำ

ภาษาไทยเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นเครื่องมือใช้ในการแสวงหาความรู้วิชาการต่างๆ ของนักเรียนทุกระดับชั้น การจัดการเรียนรู้ การฝึกทักษะและหลักเกณฑ์ทางภาษาให้แก่เด็กเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในฐานะที่เป็นภาษาประจำชาติ คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารสื่อความหมายถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน ทั้งยังใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิชาการต่างๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด อีกทั้งภาษาไทยยังถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ คนไทยทุกคนควรจะมีใจและรักภาษาไทย (กรมวิชาการ, 2544 : 75)

การอ่านนั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพ การศึกษา และเป็นหัวใจของการเรียนการสอน จำเป็นต้องฝึกให้มีความชำนาญเพื่อจะได้สะสมประสบการณ์ให้เกิดความคิดอย่างกว้างขวางและเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง คนที่ไม่อ่านหนังสือจะลำบากต่อการดำรงชีวิต การอ่านเป็นสิ่งที่นำไปสู่ความสำเร็จ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542 : 14) การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญในการแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ ทันโลก ทันเหตุการณ์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สายทอง ทัทธานี, 2550 : 10)

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ เสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า

การเปรียบเทียบการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอเวียงป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสันสลี ...

ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2551 : 1)

การอ่านจึงเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านอย่างกว้างขวางและสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ เมื่อศึกษาปัญหาการอ่านของนักเรียนพบว่าเด็กไทยทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษามีปัญหาในการอ่าน ความสามารถในการอ่านและการเขียนต่ำกว่ามาตรฐาน ครู โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องแก้ปัญหาเรื่องการอ่านและการเขียนที่ต่ำ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนเพื่อแก้ปัญหาได้ตรงจุด กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียนได้ ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนต้องคำนึงถึงเพื่อความสอดคล้องกับเนื้อหาและสิ่งที่จะนำไปถ่ายทอดแก่ผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในปัจจุบันได้เปลี่ยนแนวคิดไปจากเดิม ไม่เน้นการอ่านออกเขียนได้เพียงอย่างเดียวแต่จะเน้นการสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและใช้ภาษาในการแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปัญหาสังคม เน้นการสอนภาษาในฐานะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การอ่าน การฟังนั้น เป็นทักษะการรับรู้เรื่องราว ส่วนการพูดและการเขียน เป็นทักษะการแสดงออก การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสาร รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างพินิจ พิจารณา มีความคิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาและวินิจฉัยอย่างมีเหตุผล ในการจัดการเรียนรู้สามารถกระทำได้หลากหลายเทคนิควิธี วิธีหนึ่งที่ส่งเสริมการอ่านได้ดี คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และกระบวนการสอนแบบ SQ3R และยังมีวิธีสอนแบบ KWL Plus ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากการอ่าน ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านได้จริงทั้งสองวิธี

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นกระบวนการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้นสามารถทำได้หลากหลายวิธีการทั้งกิจกรรมและสื่ออื่นๆ รวมทั้งนิทานต่างๆ เพื่อจูงใจให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านขั้นสูงได้ รวมทั้งนิทานท้องถิ่นซึ่งเป็นนิทานที่สามารถส่งเสริมการอ่านและได้รับองค์ความรู้แก่ผู้เรียนให้เกิดความรักและความหวงแหนถิ่นกำเนิดขึ้นได้ ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนทุ่งหาราชวรสารแม่คิวิยามาโดยตลอด และได้ศึกษาพฤติกรรมกรรมการอ่านรวมทั้งศึกษาข้อมูลการทดสอบพื้นฐานการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตลอดจนคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 และกรรมการผู้ควบคุมการทดสอบพื้นฐานการอ่าน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2556 ที่ได้เข้าร่วมทดสอบจากแบบทดสอบพื้นฐานการอ่าน จำนวนทั้งสิ้น 10 คน ผลของการทดสอบพื้นฐานการอ่านนั้น คือ อ่านได้ระดับดีมาก จำนวน 8 คน อ่านได้ระดับดี จำนวน 2 คน และทุกคนต้องฝึกการอ่านและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านให้มากกว่าเดิม จึงได้รวบรวมนิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าซึ่งเป็นนิทานที่น่าสนใจ สามารถดึงดูดความสนใจและปลูกจิตสำนึกในการรักท้องถิ่นและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวของนักเรียน จำนวน 6 เรื่อง เพื่อที่จะมาพัฒนากระบวนการอ่านที่หลากหลายแก่นักเรียน

จากเหตุผลและแนวคิดต่างๆ ที่ได้ศึกษาดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิธีการสอนที่ได้ผลดีในการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียนโดยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแบบ KWL ว่าจะมีความแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อจะได้ใช้เป็นทางเลือกในการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้กับนักเรียนและเป็นต้นแบบในการพัฒนาการเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้กับผู้สนใจในวงการศึกษาต่อไป รวมทั้งยังเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นของตนเองแก่นักเรียนด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ที่ใช้ในการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้า สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนจากการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ที่นำมาใช้ในการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. ได้ทราบผลของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย
3. ได้ทราบผลของการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย

การเปรียบเทียบการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอเวียงป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสันสลี ...

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 เขตอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 จำนวนทั้งสิ้น 96 คน และสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยการสุ่มอย่างง่าย แบบการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive หรือ Judgmental random Sampling) ได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย จำนวน 2 โรงเรียน ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน คือ โรงเรียนทุ่งห้าราษฎร์สามัคคีวิทยา จำนวนทั้งสิ้น 11 คน และโรงเรียนบ้านสันสลี จำนวนทั้งสิ้น 11 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สารที่ 1 การอ่าน และสารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม โดยเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้า จำนวนทั้งสิ้น 6 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วยนิทาน ดังนี้

เรื่องที่ 1 ประวัติอำเภอเวียงป่าเป้า

เรื่องที่ 2 ดอยนางแก้วศักดิ์สิทธิ์

เรื่องที่ 3 ดินแดนวัดพระธาตุแม่เจดีย์

เรื่องที่ 4 ถิ่นกาขาว เวียงกาหลง

เรื่องที่ 5 หนึ่งในพระธาตุเก้าจอม (วัดพระธาตุจอมฝ่อ)

เรื่องที่ 6 เหมืองแร่ ดอยหมอก

และนำมาประกอบการสอนกับแผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL

วิธีดำเนินการวิจัย

ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2. ดำเนินการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนทุ่งห้าราษฎร์สามัคคีวิทยา จำนวนทั้งสิ้น 11 คน และการจัดการเรียนรู้แบบ KWL จำนวน 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง กับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสันสลี จำนวนทั้งสิ้น 11 คน

3. วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แบบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
4. วิเคราะห์คะแนนที่ได้จากการทดสอบและหาค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบ
5. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับ การจัดการเรียนรู้แบบ KWL
6. ประเมินและเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL
7. วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบประเมินระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ใช้สูตรทางสถิติพื้นฐาน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test แบบอิสระ (Independent Sample) จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โปรแกรม Microsoft Office Excel และ SPSS

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ที่ใช้ในการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R มีประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 80.57/82.08 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL มีประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 81.34/82.81 ทำให้เห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้มีจุดประสงค์ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อ การวัดและประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพสูง สามารถนำไปใช้สอนกับนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้แก่นักเรียนได้ดี
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ไม่แตกต่างกัน ทำให้เห็นว่า วิธีการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้สามารถนำวิธีการใดก็ได้ไปจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี
3. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า เมื่อนำระดับความพึงพอใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีระดับความพึงพอใจต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอยางชุมน้อย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสนธิ ...

ทำให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้ นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน และได้รับความสุขกับการเรียน จึงทำให้เกิดความพึงพอใจกับวิธีการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้

การอภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL ที่ใช้ในการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอยางชุมน้อย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสนธิ อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 คือ แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.57/82.08 แผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.34/82.81 ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษา ขั้นตอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไขเป็นอย่างดีแล้ว โดยผู้วิจัยได้เลือกและนำรูปแบบการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องมาปรับใช้และเกิดความเหมาะสมกับนักเรียนมากที่สุดและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ครูสร้างขึ้นเพื่อความเชื่อมั่นและความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการเตรียมการไว้ล่วงหน้า ช่วยให้ครูมีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินการช่วยเหลือแนะนำผู้เรียน กำกับ ควบคุมดูแลกระบวนการเรียนรู้ ทั้งเรื่องสาระ ระยะเวลา จุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมของผู้เรียน เทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ สื่อประกอบการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (รวีวัฒน์ สิริบาล, 2551 : 9) จึงทำให้แผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวมีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดไว้ว่า ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดให้มีมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7)

การที่ผู้เรียนจะเกิดองค์ความรู้ที่จะตอบสนองอย่างถูกต้อง จำเป็นที่ครูต้องพิจารณาใช้การบอกแนะและการเสริมแรง การบอกแนะจะทำให้ผู้เรียนได้วิธีที่ถูกต้อง ทำให้การเรียนรู้ในลำดับขั้นต่อไปและเข้าใจดีขึ้น นิภา แก้วประทีป (2546 : 90) ได้กล่าวว่า นวัตกรรมที่ดีมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียนและเหมาะสมกับระดับชั้น มีคำชี้แจง เข้าใจง่าย ใช้เวลาเหมาะสม มีสิ่งน่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ มีคำแนะนำการใช้ มีการเลือกตอบอย่างเสรี สำนวนภาษาต่างๆ ฝึกให้คิดและสนุกสนาน และผู้เรียนสามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเอง

นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R และแบบ KWL ยังได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และได้ผ่านการสร้างอย่างเป็นระบบมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีการวัดและประเมินผลหลังเรียนทุกครั้ง จัดกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริง และมีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่อง แก้ไขปรับปรุง แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับกลุ่มทดลองแบบกลุ่มใหญ่ ปรากฏว่า มีค่าประสิทธิภาพรวมตามเกณฑ์ 80/80 จึงสามารถนำนวัตกรรมไปใช้ทดลองกับประชากรเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่นอำเภอยางชุมน้อย ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัด

การเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มตัวอย่างกับการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ฉันทขจร กันชาติ (2551 : 66) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทั้งความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนแบบ SQ3R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และยังสอดคล้องกับ จิราภรณ์ สกุลเหลืองอร่าม (2554 : 82-83) ได้มีผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWLH - Plus พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นันทนาการท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเป้าด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนตำบลสันสลี อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และมีความพึงพอใจต่อการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ KWL โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 ระดับความพึงพอใจมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างกับการจัดการเรียนรู้ทั้งสองแบบพบว่า ไม่แตกต่าง ทั้งนี้เพราะว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งสองแบบนี้มีนวัตกรรมที่มีคุณภาพ น่าสนใจ นักเรียนเรียนแล้วเข้าใจ มีความสุขและเกิดความพึงพอใจ สอดคล้องกับ ถวัลย์ มาศจรัส และคนอื่นๆ (2546 : 22) ที่กล่าวไว้ว่า ลักษณะที่ดีของนวัตกรรม คือ ตรงตามจุดประสงค์ เนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชา มีการใช้ภาษาเหมาะสม มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจนและง่ายต่อการปฏิบัติตาม สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้และนำผู้เรียนไปสู่การสรุปความคิดรวบยอด นอกจากนี้ สวิน ยมหา (2553 : 83 - 85) ได้ศึกษาและพบว่า ความพึงพอใจที่ได้รับการสอนอ่านด้วยเทคนิค KWL-Plus สูง อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL โดยนันทนาการท้องถิ่นอำเภอเวียงป่าเปมาเป็นสื่อด้วยนั้น ครูผู้สอนจะต้องชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้ชัดเจนและเข้าใจที่สุดเพื่อให้ทันกับเวลาในแต่ละกิจกรรม
2. การจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL เป็นการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ควรปลูกฝังคุณธรรม ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่องานที่ทำแก่นักเรียน
3. การทำกิจกรรมต่างๆ ควรมีการยืดหยุ่นให้นักเรียนได้ฝึกทักษะนอกเวลาได้ เช่น มอบหมายงานนอกเวลาเรียนได้เพื่อเพิ่มบรรยากาศการเรียนรู้

การเปรียบเทียบการสอนทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้นิทานท้องถิ่น อำเภอเวียงป่าเป้า ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับการจัดการเรียนรู้แบบ KWL สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน ตำบลสันสลี ...

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านด้วยรูปแบบอื่นๆ เช่น ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R กับแบบ SQ4R หรือการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับแบบโครงงาน
2. ควรมีการศึกษา เรื่อง การอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับวิธีการสอนรูปแบบอื่นๆ เช่น แบบ SQ4R แบบร่วมมือ แบบโครงงาน ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2544). *การจัดการเรียนรู้และวิจัยในชั้นเรียน*. กรุงเทพฯ: กรมา.
- _____. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: กรมา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : กระทรวงฯ.
- จิราภรณ์ สกุลเหลืออร่าม. (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนไผ่ดำวิทยาคม รัชมิ่งคลาสิก ระหว่างกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค SQ3R กับกลุ่มที่สอนด้วยเทคนิค KWLH-Plus*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *เทคนิคการอ่าน*. กรุงเทพฯ : ศิลปาบรรณาการ.
- ณัณฑ์ขจร กันชาติ. (2551). *ผลของการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่มีต่อความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความสนใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. กำแพงเพชร.
- ถวัลย์ มาศจรัส และคนอื่นๆ. (2546). *นวัตกรรมการศึกษา ชุดแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดทำผลงานทางวิชาการ อาจารย์ 3 และบุคลากรทางการศึกษา (ครูชำนาญการ ครูชำนาญการพิเศษและครูเชี่ยวชาญพิเศษ)*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธารอักษร.
- นิภา แก้วประทีป. (2546). *การสร้างแบบฝึกการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตราสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- รวิวัฒน์ สิริบาล. (2551). *ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้*. *วารสารวิชาการ*, 11(123), 12-17.
- สวิน ยมมา. (2553). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การสอนอ่านแบบ KWL-Plus กับวิธีการสอนอ่านแบบปกติ*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- สายทอง ทัทธานี. (2550). *ผลการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้นิทาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านป่าซางเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.